

IZVEÅ TAJ: Kontrola kvaliteta vazduha na teritoriji Grada Vranja u decembru 2017.god.
16.01.2018

Kontrola kvaliteta

vazduha na teritoriji Grada Vranja vrÅji se na dva merna mesta. Jedno merno mesto se nalazi u Zavodu za javno zdravlje Vranje u Vranju u blizini centra grada, a drugo merno mesto je u krugu Osnovne Åkole "Svetozar MarkoviÄ‡" u Vranju. Pri izboru mernih mesta vodilo se raÄuna o rasporedu i vrsti izvora zagaÄ'ivanja, gustine naseljenosti, specifnosti terena i meteoroloÅkih uslova. Na oba merna mesta vrÅji se sistematsko dnevno merenje osnovnih zagaÄ'ujuÄ'ih materija SO₂, Ä•aÄ'i, kao i NO₂ (imisiona merenja).

TakoÅ'e se na oba merna mesta vrÅjiÅ

analiza aerosedimenta u meseÄ•nim uzorcima padavina. gde se odreÄ‘uji ukupne taloÅ¾ne materije. Procena zagaÄ'enosti vazduha, odnosno graniÄ•ne vrednosti, tolerantne vrednosti, maksimalno dozvoljene vrednosti imisije za pojedine parametre aerozagaÄ'enja baziraju se na vaÅ¾eÄ‡im zakonskim propisima (Zakonu o zaÄ¡ititi vazduha Sl. Glasnik R.S. 36/09, Uredbi o uslovima za monitoring i zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.11/10, i Uredbi o izmenama i dopunamaÂ Uredbe o uslovimaÂ zahtevima kvaliteta vazduha Sl.Glasnik R.S. br.75/2010 i 63/2013). Â Â Â

Izvori zagađenja vazduha su procesi sagorevanja fosilnih goriva u individualnim kućnim instalacijama, kotlarnicama, procesi u industrijskim postrojenjima, izdunvi gasovi saobraćajnih vozila i dr. U zimskim mesecima kada je sezona loženja dolazi do povećanih koncentracija zagađujućih materija. Tome doprinose i meteorološki uslovi: niska temperatura, povećana vlažnost i povećani atmosferski pritisak.

Svaka od zagađujućih materija ima specifičan mehanizam delovanja na zdravlje ljudi. Najčešće dolazi do nadražaja respiratorih puteva, otezanog disanja, kašljanja, osećaja stezanja u grudima, suzenja očiju, pojave sekrecije iz nosa. U vreme kada je povećana koncentracija ovih materija, osobe sa srčanim i plućnim oboljenjima, starije osobe, trudnice i deca treba da izbegavaju bilo kakvu aktivnost na otvorenom. Ostali deo stanovništva bi trebalo da izbegava produženu i napornu fizičku aktivnost na otvorenom prostoru.

BEZUITATI ISPITIVANJA

Sumpor dioksid

À Á Â Ã Ä Å Æ Å Ä Å Ä Å Ä Å

U decembru 2017.god.

izvrÅjena su Å ukupno 62 dnevnaÅ merenjaÅ SO2 na 2 merna mesta, 31Å na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i Å 31 na mernom mestuÅ u O.Å .â€œS. MarkoviÄ‡â€œ u Vranju.

Å U decembru Å 2017. god. nije biloÅ vrednostiÅ koncentracija SO2Å preko graniÄ•ne vrednostiÅ imisije za jedan dan, kao ni preko tolerantne vrednostiÅ imisije za jedan dan na mernim mestimaÅ u ZZJZÅ Vranje i O.Å .â€œS. MarkoviÄ‡â€œ u Vranju.

GraniÄ•na vrednost,Å kao i tolerantna vrednost imisije za SO2 Å za jedan dan iznosi 125 Åµg/mÅ³/dan .

Å

ÃŒaÃ‘

Å Å Å Å Å Å Å Å Å Å

U decembru 2017. god. izvrÅjena su ukupno 62 dnevnaÅ merenjaÅ Ä•aÄ'i na 2 merna mesta, 31Å na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i Å 31 na mernom mestuÅ u O.Å .â€œS. Markovi Vranju.

U Å decembru 2017.god. na mernom mestu u ZZJZ u VranjuÅ 4 danaÅ je izmerena koncentracijaÅ Ä•aÄ'i preko maksimalno dozvoljene vrednosti imisijeÅ za jedan dan, a uÅ O.Å ."Svetozar MarkoviÄ‡" uÅ Vranju takodje je 4 danaÅ izmerena koncentracijaÅ Ä•aÄ'i preko maksimalno dozvoljene vrednosti imisijeÅ za jedan dan.

Å Maksimalno dozvoljena vrednost imisije za Ä•adj za jedan dan iznosi 50 Åµg/mÅ³/dan .

Azot dioksid

Å

U Å decembru Å 2017.god. Å izvrÅjena su Å Å ukupno 62 dnevnaÅ merenjaÅ azot dioksida Å na 2 merna mesta, 31Å na mernom mestu u ZZJZ u Vranju i 31Å na mernom mestuÅ u O.Å .â€œS. MarkoviÄ‡â€œ u Vranju. Å

U Å decembruÅ 2017.god. na mernom mestu u ZZJZ Vranje 1 dan je bio sa koncentracijom iznad graniÄ•ne vrednosti imisije za azot dioksid za jedan dan, ali ne iÅ prekoÅ tolerantne vrednostiÅ imisije za azot dioksidÅ za jedan dan po vaÅ¾eÄ•toj Uredbi, dok na mernom mestu u O.Å . âžSvetozar MarkoviÄ‡â€œ nije bilo izmerenih koncentracijaÅ azot dioksida iznad graniÄ•ne kao i tolerantne vrednosti imisije za azot dioksid za jedan dan.

Å GraniÄ•na vrednost imisije za azot dioksid za

jedan dan iznosi 85 $\mu\text{g}/\text{m}^3/\text{dan}$, a tolerantna 125 $\mu\text{g}/\text{m}^3/\text{dan}$.

Â

Â Â Â Â Â Â Â Â Aerosediment

U decembru

2017.god. analiza aerosedimenta u meseÄ•nim uzorcima padavina raÄ‘ena je na mernim mestimaÂ u ZZJZÂ Vranje i O.Â .â€œS. MarkoviÄ‡â€œ u Vranju.

MeseÄ•ne vrednosti

ukupnih taloÄ¾nih materija uÂ decembruÂ 2017.god., na ovim mernim mestima,Â bile su ispod maksimalno dozvoljene vrednosti za jedan mesec.

Maksimalno

dovoljena vrednost za ukupne taloÄ¾ne materije na meseÄ•nom nivou iznosi 450 $\text{mg}/\text{m}^2/\text{dan}$

Â

Â

Â

PRIKAZ REZULTATA ISPITIVANJA SO₂, ÄŒADJI Â I Â NO₂ U VAZDUHU U $\mu\text{g}/\text{m}^3/\text{dan}$ Â U Â DECEMBRU Â 2017.GOD. Â PO MERNIM Â MESTIMA

Â

Parametar

Â

Zavod za javno zdravlje Vranje

O.Â .â€œSvetozar MarkoviÄ‡â€œ Vranje

Â

Â

Â

Â Â Â Â Â SO2

Broj merenja

31

31

Srednja vrednost

65,2

37,3

Minimum

29,0

16,8

Maksimum

110,0

98,0

Medijana

67,6

28,6

C98

100

96,2

Broj dana >GVI

0

0

Broj dana > TVI

0

0

Â

Â

Â

Â Â Â Â Â Â ÄŒADJ

Broj merenja

31

31

Srednja vrednost

27,0

24,1

Minimum

7,4

9,5

Maksimum

84,7

72,4

Medijana

22,6

16,0

C98

68,6

71

Broj dana >MDV

4

4

Â

Â

Â

Â

Â Â Â Â Â NO2

Broj merenja

31

31

Srednja vrednost

49,4

42,1

Minimum

28,8

22,2

Maksimum

92,4

80,9

Medijana

43,6

36,1

C98

78

73,3

Broj dana >GVI

1

0

Broj dana > TVI

0

0

A

Â

PRIKAZ Â REZULTATA Â ISPITIVANJA Â AEROSEDIMENTA Â U Â DECEMBRU Â 2017.GOD. U Â mg/mÂ²/dan

Parametri

Â

Zavod za javno
zdravlje Vranje

O.Â .â€œSvetozar
MarkoviÃ‡â€œ Vranje

Â

Ukupne taloÃ¾ne
materije

Broj merenja

1

1

Vrednost

51,2

41,2

> MDV

0

0

Â

DR
NEVENKA STANOJKOVIÄT

Spec.higijene

DEJAN
JOVANOVIĆ

Spec.toksikologije

Â

Â